

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Ex.No	51-554-01-46
Дата	13, 02, 2025

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

17⁰⁵
мфш

ДО

НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

51-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния служител, ведно с мотиви и предварителна оценка на въздействието към него.

Молим законопроектът да бъде представен за разглеждане и обсъждане по установения ред.

2025 г.

гр. София

ВНОСИТЕЛИ:

Борислав Борисов
Младен Младенов
Атанас Савов
Марин Димитров
Александър Александров
Борислав Митов
Стефан Ангелов
Любен Иванов
Венко Борисов

Знамен Олодогова

ЗАКОН

ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИЯ СЛУЖИТЕЛ

(обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 1 от 2000 г., бр. 25, 99 и 110 от 2001 г., бр. 45 от 2002 г., бр. 95 от 2003 г., бр. 70 от 2004 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30 и 102 от 2006 г., бр. 59 и 64 от 2007 г., бр. 43, 94 и 108 от 2008 г., бр. 35, 42, 74 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. – бр. 91 от 2010 г.; изм., бр. 97 от 2010 г., бр. 1, 18 и 100 от 2011 г., бр. 15, 20, 38 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 68 от 2013 г., бр. 14, 24, 54 и 98 от 2015 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 38 от 2016 г.; изм., бр. 57, 81 и 105 от 2016 г., бр. 86 и 103 от 2017 г., бр. 7, 30, 38, 77 и 103 от 2018 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2019 г. – бр. 23 от 2019 г.; изм., бр. 79 и 100 от 2019 г., бр. 13, 28, 44, 104, 107 и 109 от 2020 г. и бр. 85 от 2023 г.)

§ 1. В чл. 9а, ал. 2 след думите „провеждане на“ се добавя „централизиран“.

§ 2. В чл. 10, ал. 1 накрая се добавя „който включва централизиран етап и децентрализиран етап“.

§ 3. В чл. 10в се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 се създава изречение трето: „Не се допускат и кандидати, които нямат право да участват в централизирания етап на конкурса поради ограничението в чл. 10д, ал. 4.“

2. Алинея 2 се изменя така:

„(2) Конкурсната комисия изготвя списъци на допуснатите и недопуснатите кандидати, които обявява на интернет страницата на администрацията, а при липса на такава – на общодостъпното място по чл. 10а, ал. 1, т. 5, на седмия ден от крайната дата за подаване на документите. Не по-късно от 5 работни дни след обявяването на допуснатите и недопуснатите кандидати комисията информира по реда на изречение първо за датите, часа и мястото на провеждане на централизирания етап. Датите на провеждане на централизирания етап не може да бъдат по-рано от 7 дни след информирането.“

§ 4. Член 10д се изменя така:

“Провеждане на конкурс

Чл. 10д (1) Централизираният етап на конкурса се организира от Института по публична администрация веднъж месечно в областните градове и се провежда чрез тестове за определяне нивото на общите компетентности и на основните познания, необходими за заемането на държавна служба.

- (2) Когато кандидат възнамерява да кандидатства за заемане на ръководна длъжност, централизираният етап включва тест за определяне нивото на общата компетентност и познания, необходими за заемането на ръководни длъжности.
- (3) Когато тестовете по ал. 1 и 2 са успешно издържани, резултатите от тях са валидни за срок три години от датата на обявяването им и се вписват в регистър, воден от Института за публична администрация.
- (4) Кандидатите не може да се явят на тест по ал. 1 или по ал. 2 повече от два пъти в рамките на една година.
- (5) Децентрализираният етап на конкурса се провежда от конкурсната комисия по чл. 10б и има за цел да определи нивото на специфичните компетентности, професионалните и деловите качества на кандидатите, необходими за заемане на конкретната длъжност.
- (6) До участие в децентрализирания етап на конкурса се допускат само кандидати, които са издържали успешно централизирания етап или са с признати за валидни резултати по ал. 3. Датата, часът и мястото на провеждането се обявяват на интернет страницата на администрацията, а при липса на такава - на общодостъпното място по чл. 10а, ал. 1, т. 5. Датата за провеждане на децентрализирания етап не може да бъде по-рано от 5 работни дни след обявяване на резултатите от централизирания етап за съответния месец.
- (7) Конкурсната комисия провежда конкурса по обявения начин, като преценява професионалните и деловите качества на кандидатите и класира от първо до трето място най-успешно издържалите конкурса. За проведения конкурс се съставя протокол. Протоколът и всички документи на класираните кандидати се представят на органа по назначаването в 5-дневен срок от провеждането на децентрализирания етап на конкурса. Класирането на кандидатите от първо до трето място се обявява в същия срок на интернет страницата на администрацията, а при липса на такава - на общодостъпното място по чл. 10а, ал. 1, т. 5.
- (8) Преценката на комисията и класирането на кандидатите не подлежат на съдебен контрол.
- (9) Участвалите в децентрализирания етап на проведения конкурс кандидати, които не са класирани на първо място, могат да възразят пред органа по назначаването в 7-дневен срок от публикуването на класирането по ал. 7. При основателност на възраженията органът по назначаването прекратява конкурсната процедура и насрочва нов конкурс. Решението на органа по назначаването не подлежи на съдебен контрол.
- (10) В 14-дневен срок от представянето на протокола по ал. 7 органът по назначаването издава акт за назначаване на кандидата, който е класиран на първо място. Когато за заемането на длъжността се изисква достъп до класифицирана информация, актът за назначаване се издава в 14-дневен срок от получаване на разрешението за достъп.
- (11) Ако назначеният служител не встъпи в длъжност или не положи клетва съгласно чл. 14, органът по назначаването издава акт за назначаване на следващия класиран кандидат.
- (12) Алинея 11 може да се прилага и в случаите, когато в едногодишен срок заетата въз основа на конкурс длъжност или друга длъжност със същите функции се освободи.”

§ 5. Създава се нов чл. 10е:

“Централизиран конкурс

Чл. 10е. (1) Институтът по публична администрация организира провеждането на централизиран конкурс за длъжности за държавни служители, за заемането на които няма изисквания за професионален опит и централизиран конкурс по чл. 9а, ал. 2 след оценка и анализ на потребностите от човешки ресурси в администрациите при условията и по реда на наредбата по чл. 10ж, ал. 1.

(2) Успешно издържалите централизираните конкурси по ал. 1 могат да бъдат назначавани на свободните длъжности в съответната администрация без провеждане на отделен конкурс.”

§ 6. В чл. 10ж се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думата „конкурсите“ се добавя „включително на тестовите по чл. 10д, ал. 1 и 2 и мястото на провеждане на централизирания етап“.

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) С наредбата по ал. 1 се определят и минималните нива на общите компетентности и основните познания, които кандидатите трябва да покажат, за да са тестовите по чл. 10д, ал. 1 и 2 успешно издържани.“

§ 7. В чл. 13а се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 6 след думите „висшето образование“ се поставя запетая и се добавят думите „успешно преминаване на теста по чл. 10д, ал. 1“;

2. В ал. 7 след думите „ал. 4, т. 2 и 3“ се поставя запетая и се добавят думите „както и когато тестът по чл. 10д, ал. 1 не е успешно издържан“.

§ 8. В чл. 15 ал. 2 се изменя така:

„(2) Служебното правоотношение по ал. 1 може да възникне без провеждане на децентрализирания етап на конкурса при спазване на условията за назначаване и след като успешно е издържан тестът по чл. 10д, ал. 1 или 2.“

§ 9. В чл. 67, ал. 10, накрая се добавя изречение второ „Допълнителни възнаграждения по ал. 7, т. 5, които надвишават 20 на сто от дължимите на даден служител за съответната година основни заплати, се изплащат след решение на Съвета за административна реформа.“

§ 10. В чл. 81а се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) Преминаването по реда на ал. 1 – 4 се извършва след успешно издържан тест по чл. 10д, ал. 2, ако служителят се назначава за първи път на ръководна длъжност.“

2. В ал. 6 думите „Алинеи 1 – 4“ се заменят с „Алинеи 1 – 5“.

§ 11. В чл. 82, ал. 1 се създава изречение второ: „Преназначаването на ръководна длъжност, когато е за първи път за съответния служител, се извършва след успешно преминаване на теста по чл. 10д, ал. 2.“

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 12. В чл. 7 от Закона за администрацията (обн., ДВ, бр. 130 от 1998 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 1999 г. – бр. 8 от 1999 г.; изм., бр. 67 от 1999 г., бр. 64 и 81 от 2000 г., бр. 99 от 2001 г.; попр., бр. 101 от 2001 г.; изм., бр. 95 от 2003 г., бр. 19 от 2005 г., бр. 24, 30, 69 и 102 от 2006 г., бр. 46 и 78 от 2007 г., бр. 43 и 94 от 2008 г., бр. 35 и 42 от 2009 г., бр. 24 и 97 от 2010 г., бр. 69 от 2011 г., бр. 15 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 17 от 2013 г., бр. 19 и 27 от 2014 г., бр. 60 и 96 от 2015 г., бр. 50, 57 и 98 от 2016 г., бр. 85 и 103 от 2017 г., бр. 7 от 2018 г., бр. 21 от 2020 г., бр. 53, 80, 84 и 88 от 2023 г. и бр. 33 от 2024 г.) се създава ал. 4:

“(4) Функциите на звената по ал. 1, т. 1, 2, 4, 5, 6 и 7 могат да се изпълняват от звено в друга администрация, по ред, определен от Министерския съвет.”

§ 13. В чл. 107а от Кодекса на труда (....) се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 19:

“(19) Допълнителните възнаграждения по ал. 14, т. 5 за членове и ръководители на органи, избирани изцяло или частично от Народното събрание, не могат да надвишават една брутна месечна работна заплата годишно.”

2. Досегашните ал. 19-21 стават съответно ал. 20-22.

§ 14. В Закона за съдебната власт (..) се създава чл. 219а:
“Чл. 219а. Допълнителните възнаграждения на членовете на Висшия съдебен съвет, съответно на главния инспектор и инспекторите в Инспектората към Висшия съдебен съвет, не могат да надвишават една основна месечна работна заплата годишно.”

§ 15. В дванадесетмесечен срок от влизането в сила на този закон, органите по назначаване в изпълнителната власт по чл. 36 - 38 от Закона за администрацията извършват функционален анализ на съответната структура и провеждат централизирания етап на конкурса по чл. 10д от Закона за държавния служител за всички държавни служители. Служителите, които не издържат съответните тестове преминават през обучение и преминават през децентрализирания етап повторно в двумесечен срок, като в случай, че не го преминат успешно, правоотношенията им се прекратяват.

§ 16. В срок до 01.01.2026 г. административните органи осигуряват предоставяне на административните услуги по електронен път и привеждат дейността си в съответствие с чл. 2, ал. 1 от Закона за електронното управление.

ВНОСИТЕЛИ:

Борислав Борисов
Габриел Георгиев
Атанас Славков
Мартина Димитрова

Игорь Александрович

Юлия Николаевна

Степан Николаевич

Любовь Викторовна

Лена Борисовна

Мишель Александровна;

Мотиви

Със законопроекта се предлага връщане на разпоредбите за централизирания етап на конкурси за държавни служители, приет през 2016 г. и отменен няколко години по-късно преди реалното му влизане в сила. Централизираният етап на конкурсите е добра международна практика, с която обективно се установяват базови умения на държавните служители, като по този начин се ограничават и политическите назначения на служители без необходимата компетентност.

Отменените разпоредби са развити с оглед на практическото реализиране на централизирания етап, като вместо той да бъде свързан с конкретна конкурсна процедура, се предвижда да бъде провеждан веднъж месечно, като резултатите от него да влизат в централизиран регистър на издържалите централизирания етап и да могат да се използват в предстоящи конкурси. За да бъде възможно реализирането на такъв подход, следва обявените конкурси да дават възможност на кандидатите да преминат през централизирания етап за съответния месец.

С преходна разпоредба се въвежда и задължение за преминаване на всички настоящи служители през централизирания етап на конкурса и освобождаване на тези, които не отговарят на базовите изисквания.

Въвежда се и срок за привеждане на административните услуги и дейността на административните органи в съответствие със Закона за електронното управление, в т.ч. отпадане на удостоверенията и замяната им със служебни справки.

Със законопроекта се създава и правна възможност за прилагане на т.нар. "споделени услуги" за различни дейности в държавната администрация, така че централизирани звена да имат правото да изпълняват съответните функции и за други администрации, в т.ч. по отношение на управление на човешките ресурси, информационни и комуникационни технологии, управление на собствеността, финансово-стопански дейности и др.

В дванадесетмесечен срок се предвижда извършване на функционални анализи и извършване на необходимите промени, чрез които да бъде намалена общата щатна численост на администрацията, без това да навреди на резултатите от работата.

С оглед на недобри практики в някои административни органи, регулатори и органи на съдебната власт в последните години се предвижда горна граница на допълнителните възнаграждения за постигнати резултати. За органите, избирани изцяло или частично от Народното събрание, в т.ч. ВСС и ИВСС, ограничението е до 1 брутна месечна работна заплата. За държавните служители, в случай, че възнагражденията надвишават 20 на сто от годишното възнаграждение, следва да минат през одобрение от Съвета за административна реформа.

ВНОСИТЕЛИ:

Божидар Боженов

Надирко Мордженов

Атанас Славов

Марин Димитров

Иван Иванов

Ирина Иванова

Стефан Илиев

Любен Иванов

Лео Бориславов

Славен Радославов

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА
ПРОЕКТА НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
ДЪРЖАВНИЯ СЛУЖИТЕЛ

I. Част първа

Елементи на оценката	Аргументация
Основания на законодателната инициатива	Настоящата законодателна инициатива се налага поради необходимостта от оптимизация на работата на администрацията и повишаване на нейната ефективност, вкл. чрез кадровото обезпечаване.
Заинтересовани групи	- Административните органи; - Държавните служители.
Анализ на разходи и ползи	За прилагане на предложените промени не са необходими допълнителни бюджетни средства за изграждане на административен капацитет и техническа обезпеченост. Предложените промени няма да доведат до допълнителна финансова тежест за държавната администрация, адресатите на регулирането и обществото като цяло
Административна тежест и структурни промени	С приемането на законопроекта не се предвижда сливане или закриване на административни структури, но се създава правна възможност за въвеждане на споделени услуги между различни структури.
Въздействие върху нормативната база	Не се предвижда.
Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие	Предложението не засяга спазването на принципа на равенство съгласно българското законодателство и за равното третиране от държавата на българите и българските граждани, живеещи извън страната. Не се очакват негативни въздействия на предложението върху балансираното демографско развитие, включително върху темповете на намаляване на броя на населението, динамиката на

Елементи на оценката	Аргументация
	миграционните потоци и ограничаването на броя на емигриращите българи.

ВНОСИТЕЛИ:

Божидар Божиков

Наденца Морданова

Атанас Славов

Маргарита Димитров

Иван Цветков

Джанина Илиева

Стефан Антонов

Любен Ивков

Лена Бориславова

Елисавета Раданова